

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT-EKSAMEN NOVEMBER 2018

MUSIEK: VRAESTEL II

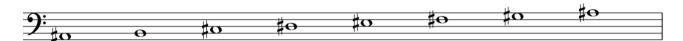
NASIENRIGLYNE

Tyd: 1½ uur 50 punte

Hierdie nasienriglyne is opgestel vir gebruik deur eksaminators en hulpeksaminators van wie verwag word om almal 'n standaardiseringsvergadering by te woon om te verseker dat die riglyne konsekwent vertolk en toegepas word by die nasien van kandidate se skrifte.

Die IEB sal geen bespreking of korrespondensie oor enige nasienriglyne voer nie. Ons erken dat daar verskillende standpunte oor sommige aangeleenthede van beklemtoning of detail in die riglyne kan wees. Ons erken ook dat daar sonder die voordeel van die bywoning van 'n standaardiseringsvergadering verskillende vertolkings van die toepassing van die nasienriglyne kan wees.

1.1 Skryf een oktaaf, stygend, van die toonleer waarvan die gegewe beginnoot die mediant is. Moenie 'n toonsoortteken gebruik nie, maar voeg al die nodige skuiftekens in.

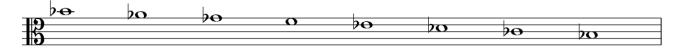

SIEN SÓ NA: Toonleer = 1: die toonleer is reg of verkeerd. 0,5 as dubbel tonika weggelaat is (1)

1.2 Voeg die ontbrekende note in om die toonleer van G-kruis melodiese mineur te voltooi.

1.3 Skryf die Frigiese modus in B-mol, dalend. Moenie 'n toonsoortteken gebruik nie, maar voeg enige nodige skuiftekens in.

SIEN SÓ NA: Toonleer = 1: die toonleer is reg of verkeerd. (1)

1.4 Skryf die toonleer van C harmoniese mineur, stygend, met 'n toonsoortteken. Gebruik die gegewe tydmaatteken en jou eie ritme, en groepeer die note korrek. Eindig op die gegewe nootwaarde en voltooi die tweede maat met rustekens.

SIEN SÓ NA: Toonleer + Toonsoortteken = 1: die toonleer is reg of verkeerd. Groepering met rustekens ingesluit: 0.5 per maatslag × 4 = 2 punte. Enige groepering sal aanvaar word, solank dit korrek is in saamgestelde tweeslagmaat.

1.5 Voeg die nodige skuiftekens in om die chromatiese toonleer in E te skep.

SIEN SÓ NA: Toonleer = 1: die toonleer is reg of verkeerd. (1)

(1)

- 1.6 Bestudeer die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae wat volg.
  - 1.6.1 Merk drie (3) stellings uit die gegewe lys wat op die musiek van toepassing is. ["Luckington"-verwerking. Malcolm Archer uit After the Last Verse 200 Hymn Improvisations aangepas deur die eksaminator]

Plagale kadens		Saamgestelde tydmaat		Terughouding	✓
Brugnote	✓	Sekwens	✓	Ostinato	
Pedaalpunt	✓	Monofoniese tekstuur		Heeltoon-toonleer	

Daar is vier moontlike antwoorde: slegs drie (3) moet gemerk word. (3)

- 1.6.2 Soek en benoem die volgende intervalle duidelik op die musiek:
  - (i) 'n Vergrote 4de Maat 9 Maatslag 3 en Maat 11 Maatslag 3, Bassleutel: B-mol tot E. Maat 12³, 12⁴: C-herstel tot F[#], Maat 15¹ D tot G[#], Maat 10 maatslag 1, 3 en 4: C-herstel tot F[#]
  - (ii) 'n Saamgestelde verminderde 5de Maat 13 Maatslag 2, bassleutel: G# tot D en 13 Maatslag 4, bassleutel: A#-E. (1)

1.7 Harmoniseer die gegewe note in vier stemme (SATB of vir klawerbord) om 'n geskikte kadens te vorm. Maak gebruik van die dominante sewendetetrade. Onthou om die toonsoort te noem en die akkoorde te besyfer.

SIEN SÓ NA: V7 + oplossing = 2 punte. Benadering en finale akkoord:0.5 elk. Geen besyfering/toonsoort = -0.5 elk; gedeeltelike skryffoute = -0.5.

NB: in f mineur: die brugprogressie lb V^7 c I is nie 'n aanvaarbare antwoord nie, aangesien dit nie 'n kadens is nie.

(3) **151**

Kies EEN van die musiekvoorbeelde (a), (b) of (c) hieronder en beantwoord die vrae wat volg:

(a)

- 2.1 Skryf die letter van jou keuse neer en NOEM die werk en die komponis van jou gekose voorbeeld, bv. (d) *West Side Story* Leonard Bernstein.
  - (a) Catalogue Aria / Madamina uit Don Giovanni W A Mozart OF
  - (b) Erlkönig Franz Schubert OF
  - (c) "Who will buy?" uit *Oliver!* Lionel Bart (2)
- 2.2 Noem die karakter wat die uittreksel sing en gee die konteks van die uittreksel in die werk as geheel.
  - (a) Leporello: hy noem sy meester (Don Giovanni) se verowerings vir Donna Elvira op. Hy beskryf die vroue wat Don Giovanni "verower" het OF
  - (b) Die Vader: hy kalmeer sy seun deur te sê "be still all you can hear/see are the leaves rustling on the trees" OF
  - (c) Die Roosverkoper: sy sing: "Will you buy my sweet red roses?"

    Sy is 'n straatverkoper in Londen by wie ander verkopers

    aansluit en almal sing oor hul produkte. (2)

Sien met ononderbroke akkuraatheid na. Indien letter van uittreksel nie genome is nie, geen punte.

- 2.3 Definieer die tipe stuk/genre van jou gekose uittreksel. Motiveer waarom die uittreksel 'n goeie voorbeeld van die tipe stuk wat dit verteenwoordig, is/nie is nie. Verwys na die spesifieke stuk in plaas van na 'n groter werk waaruit dit dalk geneem is.
  - (a) ARIA 'n lied vir 'n solostem begelei deur orkes: dit is 'n goeie voorbeeld van 'n aria want Leporello druk homself in sang uit. Anders as in baie arias beskryf hy egter Don Giovanni se verowerings in plaas van sy eie emosies. 'n Katalogus aria lys items, wat hierdie 'n goeie voorbeeld daarvan maak. Kan ook 'n Opera + definisie en motivering.
  - (b) LIED/KUNSLIED 'n lied vir solostem begelei deur klavier in Duits gesing. Dit is 'n goeie voorbeeld van die genre want dit pas by hierdie beskrywing en ook omdat die verhaal beide natuurlike en bonatuurlike elemente insluit, wat tipies is van Romantiek. Karakters word uitgebeeld deur die gebruik van die boonste, middel- en onderste omvang van die stem. Die klavier en die stem is gelyke vennote in die toonsetting, met die klavier wat programmatiese elemente uitbeeld, soos die perd wat galop.
  - (c) ENSEMBLE 'n aantal karakters druk hul uiteenlopende emosies tegelykertyd in sang uit. In hierdie nommer adverteer elke verkoper sy/haar ware deur 'n spesifieke melodie te sing met woorde wat verband hou met die goedere wat te koop is. Anders as in baie ensembles druk hulle egter nie hul emosies uit nie. Kan ook Musiekblyspel + definisie wees.

LET WEL: Die definisie moet in die antwoord ingesluit word. Ander geldige punte in terme van die motivering sal aanvaar word.

Puntetoekenning:

1 punt vir definisie.

1 punt vir motivering.

(2)

[6]

Verwys na die partituur hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

3.1 Identifiseer die toonleer wat in hierdie stuk gebruik is.

3.2 Identifiseer die intervalle gemerk (i), (ii) en (iii).

3.3 Daar is verskeie veranderinge van tydmaatteken in hierdie stuk. Voeg die korrekte tydmaattekens in op die plekke gemerk * op die partituur.

9/8; 7/8; 5/8; 3/8 (0.5 per tydmaatteken)

3.4 Herskryf maat 5, wat hieronder gedruk is, in die ekwivalente saamgestelde tydmaatteken.

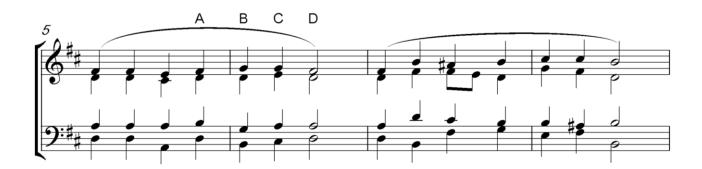

1 punt per maatslag, 0.5 per maatslag.

(3) **[9]**

Verwys na die partituur hieronder en beantwoord die vrae wat volg. [Ratisbon – Melodie Werner se Choralbuch Leipzig, 1815. Geharmoniseer deur William Henry Havergal & William Henry Monk. Aangepas deur die eksaminator. Uit Ancient & Modern: Hymns and Songs for Refreshing Worship; Hymns Ancient and Modern Ltd, Londen 2013]

4.1 Noem op die partituur die toonsoort en besyfer die akkoorde gemerk A, B, C en D.

A: vib/vi⁶

B: IVb/IV⁶

C: V7b/V6/5

D: I

Geen sleutel = -0.5; as inversie nie aangedui is nie: -0.5

(4)

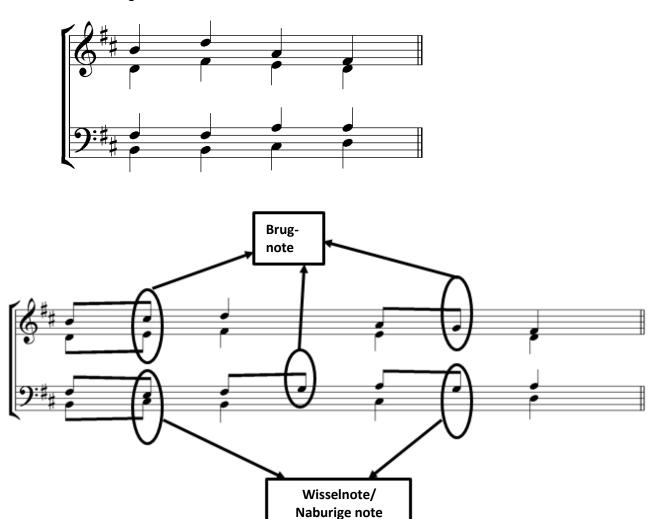
(1)

4.2 Noem die kadens gemerk X.

4.3 Verduidelik die aanwesigheid van die A# in maat 7, 8 en 10.

Die A[#] is die leinoot van b mineur, wat die relatiewe mineurtoonsoort is. Die stuk moduleer na b mineur.

4.4 Voeg twee verskillende, geskikte akkoordvreemde note in die maat wat hieronder gedruk is in en benoem hulle duidelik.

Brugnote kan ingevoeg word tussen maatslag 1 en 2 in die sopraanen altstem, en tussen maatslag 3 en 4 van die sopraanstem. Wissel-/ naburige note kan ingevoeg word tussen maatslag 1 en 2 in die tenoor- en basstem, en tussen maatslag 3 en 4 van die tenoorstem.

Appoggiatura en terughouding is ook moontlike alternatiewe geldige antwoorde.

Slegs 0.5 as dit reg bygevoeg is, maar nie benoem is nie.

(2) [**8**]

[-]

Verwys na BYLAAG A, [Resitatief uit Bedryf 1 no. 14 van Cosi fan Tutte deur W A Mozart https://www.everynote.com/opera.show/156092.note Besoek 10 Februarie 2018], B [3de beweging uit Simfonie No. 5 in c mineur deur Beethoven; IMSLP00081-Beethoven_-_Symphony_No_5_in_C_Minor__Op_67_-_III_-_Allegro Besoek 6 Januarie 2018], en C ["Little Shop of Horrors" uit Little Shop of Horrors: Miller Music Service Catalogue Number: 2123625832 NY, NY] in die Hulpbronboekie.

5.1 Kies die korrekte woord/frase uit die volgende lys om elke uittreksel te beskryf. Skryf jou antwoorde in die tabel hieronder en gee 'n rede vir elke keuse.

BYLAAG	BESKRYWING	REDE
А	Resitatief	Sillabiese toonsetting van woorde met beperkte begeleiding.
В	3 ^{de} beweging uit 'n simfonie	Dit is in drieslagmaat: die 3 ^{de} beweging is 'n Menuet of 'n Scherzo wat altyd in drieslagmaat is.
С	Koor uit 'n musiekspel	Die stemme sing dieselfde woorde in harmonie in Engels.

Ander geldige redes sal aanvaar word.

(3)

5.2 Die volgende uittreksel is geskryf vir klarinet in B-mol wat klink soos 'n majeur 2de laer as wat dit geskryf is. Herskryf dit op konserttoonhoogte. Onthou om die nuwe toonsoortteken en alle musikale besonderhede in te sluit.

SIEN SÓ NA: 0.5 vir elke noot $\times$ 6 = 3. Toonsoortteken = 1. (4)

5.3 Herskryf die volgende frase in die tenoorsleutel. Sluit die toonsoortteken in.

- SIEN SÓ NA: Toonsoortteken = 1; 0.5 vir elke noot $\times$ 8 $\div$ 4 = 2. (3)
- 5.4 Gebruik die frase hieronder om die volgende te demonstreer:
  - (i) Omkering. (1)
  - (ii) Ritmiese verkleining sluit die rustekens in. Moenie die tydmaatteken verander nie. (1)

SIEN SÓ NA: 1 punt per komposisietegniek. As maatlyn ingesluit is in verkleining, slegs 0.5.

Totaal: 50 punte

[12]